

Skandinaviens Stjerne.

Organ for de Sidste-Dages Hellige.

Sandheden, Kunskaben, Dydien og Troen ere forenede.

Nr. 7.

Den 1ste Januar 1894.

43de Targang.

Tale af Præsident Joseph F. Smith,

holdt i Ogden, Utah, Søndag den 19de Juli 1893.

(Sluttet fra Side 84.)

Derfor siger jeg til Eder: Nu er det den belejlige Tid; nu er det Tiden for alle Folk til at studere sand Økonomi og til at gjøre Indskrænkninger, til at fri sig selv fra Gjeld og til at blive i Virkeligheden uafhængige. For at naa dette Maal er det nødvendigt, at vi spare vores Midler og bruge dem til at slappe Arbejde for vort Folk hjemme, saa at de ikke skulle mangle Bestjærtigelse og næsten være nødte til at tigge for at faa Foden, hvilket allerede er Tilsældet med Flere blandt os. Disse ønske ikke at tigge; de bede kun om Arbejde. Dette er en Tingenes Tilstand, som aldrig burde eksistere i Zion. Det er nok, at den eksisterer under de udslidte Institutioner i den gamle Verden, hvor de Rige ejer Landet, Husene og Fabrikerne, og hvor den Fattige er afhængig af dem; men her skulde hver Mand være sin egen Herre; der skulde ingen Herre være over os uden En, som er barmhjertig, naadig, langmodig og fuld af Kjærlighed til sine Børn.

Dersom vi kun ville gjøre vor Pligt som Sidste-Dages Hellige og være vise i Anvendelsen af vores Midler, saa ville Omstændighederne vendes til vor Gunst, vort Arbejde vil velsignes, Landet vil blive frugtbart, og vi ville høste rigelig Usgrode og glædes derved; thi Herren vil velsigne sine trofaste Børn. Men dersom vi forøde det, han giver os, i overdaadig Levemaade og forsængelig Tornøjelse, dersom vi kaste det til Hunde og bruge vores Midler til at forøge de Ugudeliges Magt, hvorledes kunne vi da forvente at blive de rigeste af alle Folk? Naturligvis maa vi forvente, at Prover og Gjenvordigheder ville hjemsøge os Tid efter anden; disse ere som en Skolemester for at bringe os til Kristus og for at gjøre vores Pligter forstaelige for os. Vi vide, at Babylon er kommen hertil. Herren har sagt: „Gaar bort fra hende, I mit Folk! at I ikke skulle blive delagtige i hendes Synder, og at I ikke skulle rammes af hendes Plager.“ Vi

kom ogsaa ud fra Babylon i Begyndelsen, men vi have tilbuddt den at komme hertil; den er her nu, og det Børste er, at de Sidste-Dages Hellige tildels deltagte i dens Synder; men tag her i Agt, at J ikke ogsaa skulle rammes af hendes Plager.

Nu er det en belejlig Tid til at omvende sig fra disse Daarstaber; nu er det Tiden at indskrænke vores Udgifter; nu er det Tiden at ophøre med Overbaadighed og at fornægte lidt af den verdslige Fornøjelse. Men lader os være barmhjertige; lader os ikke fordømme hverandre. Jeg fordommer ikke Eder. Ved disse mine Bemærknings paapeger jeg ikke mere Fejl hos Eder end hos mig selv; det er ikke min Hensigt at ville dadle mine Brødre; undertiden misbilliger jeg imidlertid vores Handlinger og vor Fremgangsmaade; men lader os være barmhjertige, den Enne mod den Aanden. Hvis Din Broder skylder Dig nogle Øre, grib ham da ikke, billedlig talt, i Struben og forlang, at han skal betale, hvad han skylder Dig, og dersom han beder Dig vente lidt, fast ham da ikke i Hængsel. Lader os erindre Grelserens Lig-nelse om den gjældsbundne Svend, og, jeg gentager, lader os være barmhjertige og overbærende med hverandre.

Jeg har nu talt om Fattigdom og haarde Tider; men ved at overskue denne Forsamling og betragte denne Have af Blomster, der viser sig foran mig paa Hovedet af disse smukke Zions Kvinde, kan jeg ikke opdage megen Fattigdom her og heller ikke mange Tegn paa daarlige Tider; det Hele har Udseende af en Blomsterhave om Foraaret, naar Alt er friskt og yndigt. Bisseligt er der ingen trange Tider, som vise sig her! Det Samme er tilfældet med Brodrerne: Alle ere iførte gode Klæder, og hjemme have de Overslod

af det Gode. Enhver har maaße to eller tre Slaamaskiner og lige saa mange Høstmaskiner liggende ude paa Marken i den brændende Sol eller staande ude i Vandstrømmen for at fæste Hjulrignene, medens Maskinkompagniet endnu har den største Del af Prisen paa disse Redskaber tilgode.

Mange af os ere rige paa den Slags Ejendele. Dersom vi vare lidt mere omgjængelige og vilde Arbejde, den ene med den Aanden, vilde vi ikke behøve mere end Halvdelen af de Slaamaskiner, Høstmaskiner og Tærskemaskiner vi nu have. Mange af disse Redskaber forfalte paa en eller anden Maade, medens Folk ere bundne ved at have underskrevet „bepansrede“ Gjældsbeviser, af hvilke jeg har set mange. Der findes en Massé af disse stærkt bindende Gjældsbeviser allevegne, medens Maskinerne selv staa ude paa Marken og blive ødelagte. Det er intet sjældent Syn at se en Bogn ruslet hen i en Vandgrøft for at fæste Ringene, og et Sted saa jeg en stor Massinrise, der anvendtes til at dæmme Vandet op for at føre det ind paa et Stykke Land, som blev benyttet til Græsgang.

En Mand, der er velsignet med flere Midler end hans Næste, forskaffer sig et Par gode Heste og et fint Kjøretøj og tager sin Familie ud en Aften-tur. Nu, dette er Alt ret; han har Midler nok og har Raad dertil. Men hans Nabo derimod, som ingen Midler har, ser ham nyde disse Velvæmmeligheder, og dennes Hustru begynder at klage, fordi de ikke kunne gjøre noget lignende. Hendes Mand siger da maaße til hende: „Se her, min kjære Hustru! Vi skulle faa os et lige saa slot Kjøretøj som vor Nabo, og vi skulle sandelig vise ham, at ogsaa vi kunne følge med.“ Han gaar til Bognhandlenen og udvælger et Kjøretøj, han for-

skaffer sig ogsaa et Par smukke Heste, og hos Sadelmageren udføger han et værdifuldt Seletøj; for det Hele giver han en Paanteobligation paa Land og Hus som Sikkerhed, thi Penge har han ikke at betale med. Men da hans Nabo gjør faadan og faadan, vil han vise, at han kan gjøre det Samme. Resultatet bliver, at Panteobligationen forfalder; Kjøretøjet er enten tildels eller fuldstændigt udslidt; Hestene ere spatlammé eller lide af anden Benskade, eller de ere magre og gamle; Seletøjet er støvet, iturevet og ser daarligt ud; den, som laante Manden Pengene, tager imidstid hjemmet, og saaledes bliver Hustru og Børn uden Hjem — og Alt det for en fortværlig Tilsfredsstillelse af Ens Øyster og for at kunne optræde flot. Er der ikke altsfor mange Tilsælde af denne Slags?

Jeg har rejst en Del omkring i Verden og har været i de fleste af de store Bher i Europa og Amerika, men det er min oprigtige Mening, at i ingen af disse store og rige Bher findes der saa mange flotte og almindelige Kjøretøjer i Forhold til Befolningens som i nogle af Bherne i Utah. Jeg har ikke et Ord at sige om dem, som ere saaledes stillede, at de have Raad til at holde Heste og Kjøretøjer; men det er taabeligt, at de, som såvne Midler dertil, ville søge at efterabe de mere Vel-havende.

Der er en anden Ting, jeg vil omtale: Jeg hænder ikke noget Folk, som kører mere paa Sporvogne end Folket i Salt Lake City. Jeg har set en Dame, der med sine Børn er steget ind i en Sporvogn for kun at køre en Bejlængde af 500 Allen; en lille Motion vilde maaſſe have været gavnlig baade for hende og Børnene, — og det er ingenlunde usandhedsligt, at Manden arbejdede for to Dollars om Dagen og kunde

risikere at miste sit Arbejde hvilken Dag det skulde være.

Undskyld mig, fordi jeg taler saaledes paa Sabbaten; men Sabbaten blev skabt for Mennesket og ikke Mennesket for Sabbaten, og det er ret og passende at gjøre Godt paa Sabbaten. Hvem af Eder, hvis Økse falder i en Grav paa Sabbaten, vil ikke hjælpe den op deraf? Hvem af Eder vilde, hvis han var stillet som jeg, der kun i Dag har Lejlighed til at tale her om timelige Anliggender, føle Godt ved at blive nøget det Privilegium, at tale om verdslige Ting og at advare mod Overdrivelse og Forsængelighed og derved om muligt opnuntre til Bisdom og Forstand? Derfor ved jeg, at I ville være overbærende mod mig. Paulus siger, idet han taler om Overbærenhed og Kjærighed:

„Talede jeg med Menneskers og Engles Tungemaal, men havde ikke Kjærighed, da var jeg en lydende Malm og en klængende Bjælde; havde jeg profetisk Gave, og vidste alle Hemmeligheder, og al Kundskab, og havde jeg al Tro, saa at jeg kunde flytte Bjerge, men havde ikke Kjærighed, da var jeg Intet; og uddelte jeg alt mit Gods til de Fattige, og gav jeg mit Legeme hen for at brændes, men havde ikke Kjærighed, da gavnede det mig Intet.

Kjærigheden er langmodig, er velvillig; Kjærigheden bærer ikke Nid; Kjærigheden bruger ikke Fremfusenhed, opblæses ikke; den gjør intet Usommeligt, søger ikke sit Eget, forbitres ikke, bærer ikke Nag, glæder sig ikke over Uretfærdighed, men glæder sig ved Sandhed; fordrager Alt, tror Alt, haaber Alt, taaler Alt.

„Kjærigheden ophører aldrig; men enten det er profetiske Gaver, de skulle afflettes, eller Tungemaal, de skulle opøre, eller Kundskab, den skal afflettes;

thi vi forstaa i stykkevis og projetere i stykkevis; men naar det fuldkomne kommer, da skal det, som er i stykkevis, ajskaffes.

„Da jeg var et Barn, talede jeg som et Barn, tænkte jeg som et Barn, domte jeg som et Barn; men da jeg blev Mand, aflagde jeg det Barnagtige. Thi nu se vi ved et Spejl, i en mørk Tale, men da skulle vi se Ansigt til Ansigt; nu kender jeg i stykkevis, men da skal jeg erkjende, ligesom jeg og er kjendt. Saa bliver da Tro, Haab, Kjærlighed, disse tre; men storst iblandt disse er Kjærligheden.“

Lader os drage Være af denne højst vigtige Lettie. Den henpeger til Overbærenhed; men der kan ingen Overbærenhed eksistere uden Kjærlighed. Kjærlighed er det Princip, som Paulus her fremholder. Dette store Bud, som lærtes af vor Herre og Mester, er, at vi skulle elste Herren i vort ganske Hjerte, i vor ganske Sjæl og i vort ganske Sind. Dette var det første og store Bud; men det andet er ligesom dette, nemlig, at vi skulle elste vor Næste som os selv. „Af disse to Bud hænger al Loven og Profeterne.“ Dersor lader os anvende Overbærenhed og Tilgivelse, Kjærlighed og Barnehjertighed, den Ene mod den Anden; lader os beslutte os paa at hjælpe dem, der sidde i Nød, saa at Enhens Raab ikke skal opstige til Gud og anklage hans Folk, fordi det har ladet hende mangle Brød, Klæder eller Husly. Lader os se til, at den Faderløse i vor Midte ikke er uden Hjem, Føde eller Klæder, og at der gives ham Bejlighed til at lære noget Godt og Gavnligt. Lader os se til, at Kjærlighed gjennemstrøm-

mer alle vores Handlinger og bor i vores Hjerter, saa at vi altid kunne være rede til at besøge de Fattige og Uvidende, troste dem, som ere i Fængsel, dersom de behøve Trøst, og hjælpe dem, som ere syge; thi den, der giver ikke et Væger holdt Vand til en Profet, fordi han er en Profet, skal faa en Profets Von. Til dem iblandt os, som gjøre disse Ting, vil der en Gang blive sagt: „Jeg var hungrig, og I gave mig at øde; jeg var tørstig, og I gave mig at drikke; jeg var fremmed og I toge mig til Eder; jeg var nøgen, og I klædte mig; jeg var syg, og I besøgte mig; jeg var i Fængsel, og I kom til mig.“ Da skulle vi ikke behøve at sige: „Herre, naar saa vi Dig hungrig?“ Thi Enhver med Intelligens vil vide, at hvis han aghjælper den værdige Fattiges Trang, vil det blive regnet, som om det var gjort mod ham, som er alle Aanders Fader. Derfor, i disse haarde Tider, lader dem, der have Midler, skaffe Arbejde til dem, som ere uden Beskjæftigelse. Jeg siger ikke, at man hen i Bejret skal give sine Midler bort. At gjøre dette er ikke Bisdom, undtagen maaske for midlertidig at kunne aghjælpe Nød eller Mangel.

Vi ønske ikke at jostre Lediggang og Dovenslab; vi maa tilvejebringe Arbejde; dette er den eneste fornuftige Fremgangsmaade. Vi ønske ikke at gjøre Nogen til et Almissemeli, men vores Bestræbelser skulle gaa ud paa at lære de Fattige at arbejde og give dem Bejlighed til at fortjene deres Ophold. Lader os Alle lære at forstaa, at vi maa være arbejdshume, og som hederlige Mennesker fortjene vort Ophold.

Tankesprog. Den Uvidende bliver aldrig slaet af Marken med Bevisgrunde.

— Det Ord, man hvister i Øret, flyver tusind Mil.

— Naar Du drikker Vand, saa tænk paa Kilden.

En Opsordring fra Eldste B. H. Roberts.

(Fortsat fra Side 87.)

„For det Andet:

„Da Eders Parlament aabnedes (den 11te September), vidste I godt, at Mormonkirkens øverste Præsidentskab var i Chicago; hvorfør indbøde I dem da ikke til at tage Sæde paa Parlamentets Tribune? Den gamle Veteran og Kirkens Præsident, Wilford Woodruff, næppe bojet under en Alder af 86 Aar, vilde ikke have fremstillet sig i starlagen-farvet Kaabe, Purpur eller med en fantastisk Turban paa Hovedet, men klædt som en almindelig amerikansk Borger, og han vilde enten som Præsident for Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige eller som den største Pioner ikke alene i Utah, men i hele Amerika, have prydet Eders Platform; medens han, paa Grund af sin rene Karakter og sit ædle Liv, vilde være en Hæder for hvilken som helst Forhøjning, som Kirke eller Stat kan opføre i dette Land. Hvorfor indbød I ham ikke og tilbød ham Blads iblandt Eder?

„Tillad mig, medens I formulere Svar paa disse Spørgsmaal, at henlede Eders Opmærksomhed paa enkelte andre Ting: Mormonkirkens Præsidentskab vare højmodige nok til ikke at lægge Vægt paa den Foragt, der blev dem og deres Folk vist, ved at I forsøgte at underrette dem om Eders Parlament og ikke sendte dem en Indbrydelse til enten selv at deltage i Parlamentets Forhandlinger eller at sende Repræsentanter til at deltage deri; de vidste, at de Sidste-Dages Helliges Missionærer ere blevne falsklig beskyldte for at virke alene blandt de Hattige og Foragtede i Samfundet, at de alene kunde vinde Fremgang blandt den uvidende Klasse, og at de vare bange for at komme

frem for Lyset o. s. v. Præsidentskabet tænkte derfor at rette paa denne Bildfarelse ved at ansøge om Tilladelser til fra Verdensreligionenkongressens Talerstol at fremstille denne Kirkes Lære, saa at den kunde prøves og sammenlignes med al oplyst Religion, som læres i vor Tidsalder.

„Af den Grund henvedte Præsidentskabet sig gjennem Skrivesse til Dem, Hr. Bonney, som Parlamentets Præsident, og bad om, at en Lejlighed maatte gives Kirkens Repræsentant til at give en Redegjørelse over Mormonkirkens Tro, dens opsigtsvækkende Karakter og dens Fremgang. Kort efter at denne Skrivesse var sendt til Dem, blev jeg bestillet til at repræsentere denne Kirke i Parlamentet. Da jeg ankom til Chicago, var De, Hr. Bonney, saa elskværdig, at De gav mig en Audiens paa fem Minutter; her fik jeg Underretning om, at det var blevet vedtaget, at Mormonernes Ansøgning om at høres i Parlamentet ikke kunde bevilges grundet paa den dybe Modførelse, der eksisterede overfor Kirken paa Grund af dens Ægtefællessystem. Min Ven, der præsenterede mig for Dem, og ved hvis Indflydelse jeg opnaaede at komme til at tale med Dem, fremholdt for Dem, hvilken Uretskærdighed det vilde være at nægte Kirken, som jeg repræsenterede, at fremsætte en Redegjørelse om dens Tro, og han fremlagde ogsaa for Dem en Del Anbefalingsbreve, som jeg havde bragt ham, og som viste min Karakter og Stilling i den Kommune, hvor jeg boede.

„Endelig spurgte De mig, hvad mit Svar vilde blive til dem, der gjorde

Indsigelse mod at tilstede os Adgang, grundet paa den Modfoelselser, der eksisterer oversor det Samfund, jeg tilhører. Efter hvad jeg erindrer, lod mit Svar omtrent saaledes: For det Første: At i et Møde, som Verdensreligionskongressen, hvor Iffe-Kristne saa vel som Kristne skulle deltage, hvor Representanter af religiøse Samfund, som ikke alene i den forløbne Tid, men ogsaa i Nutiden forsøvare og tillade Flerkoneriet, skulle forsamles, burde et saadant Spørgsmaal ikke komme i Betragtning. For det Andet: At Flerkoneriet i vor Kirke var opført ved en officiel og almindelig Vedtagelse af hele Kirken, og derfor var det en Sag, der ikke burde komme i Betragtning, naar det gjaldt Spørgsmaalet, om der skulde tilstedes Adgang til Parliamentet eller ikke, eftersom vor Afshandling ikke behøvede at indeholde Noget angaaende Polygami, kun en Omtale af dets Øphør og Afskaffelse som et historisk Faktum.

„De bad mig at begrunde skriftlig, hvorfor jeg mente, der burde tilstedes os Adgang, og at give et Omrids af, hvad vi ønskede at fremlægge for Parliamentet, dersom der blev givet os Lejlighed til at deltage i dets Forhandlinger, og sagde, at De paanh vilde tage Spørgsmaalet under Overvejelse.

„Jeg gjorde, som De forlangte, og efter at have ventet 8—10 Dage uden at modtage noget Svar rejste jeg hjem igjen, idet jeg gjorde Dem bekjendt dermed og bad Dem at sende mig den endelige Afsjørelse angaaende vor Ansigning. Den 2den September modtog jeg et Brev fra Dem med den Meddelelse, at „hans Højærverdighed, Dr. John Henry Barrows vilde modtage en Redegjørelse over vor Kirkes Tro og Virksomhed som foreslaaet i Deres første Skrivelse; og at han vilde gjøre den Brug af samme, som under alle Om-

stændigheder maatte anses for den viseste og bedste.“

„Unægtelig en ikke meget hjertelig Indbydelse til at komme tilbage til Chicago og deltag i Parliamentets Forhandlinger! Min Herre, medens det er vanskeligt at bedømme de Motiver, der ligge til Grund for menneskelig Opsørsel, og det er let at miskjende sine Medmennesker, tager jeg mig den Frihed at sige, indtil De modbevirer det, at Hensigten med Deres Brev var at afskrække mig fra at komme og fra at fremlægge min Afshandling; thi under alle Omstændigheder kunde selv et Barn se, at det, som for Eder vilde anses som den „viseste og bedste“ Anvendelse af hvilken som helst kreven Redegjørelse om Mormonkirvens Tro, der maatte blive sendt Eder, vilde være at skrinlægge den, og paa den mest bekvemme Maade at forglemme Alt angaaende den. Min Herre, vi bo langt i Vest, og vel er det muligt, at vi lugte af Ho. Vi ere maaske ogsaa unge; men husk paa, vi blevne ikke fødte i Gaar.

„Maaske imod Deres Forventning skrev jeg min Afshandling, og den 8de September kom jeg personlig med den til Deres Kontor, Dr. Barrows. De erindrede mig da om det forsigtige Øfste, der var givet mig af Præsident Bonney angaaende Antagelsen af mine Udkast, hvorefter De og jeg talte sammen angaaende de Indvendinger, som rejstes mod, at Mormonerne skulde deltage i Religionsparlamentet. De fortalte, at der eksisterede en stark Modfoelselser overfor os, og at i Eders Komite havde der været mangen „Storm“ desangaaende. Jeg svarede Dem, at Mormonismen havde et moralst Krav paa at blive hørt i nævnte Parlament; men dertil indvendte De, at „den offentlige Mening“ var imod os. Jeg mindede Dem da om den „offentlige Mening,

jom vilde fordomme Eder, der som jeg ikke tilstede os Adgang; en følelse og Mening, som De burde have forstaet vilde gjøre sig gjældende blandt retskafne og frisindede Kirkemedlemmer saa vel som blandt de 40,000,000 amerikanske Borgere, der ikke høre til nogen Kirke, for ikke at nævne de ophøje Anstuer, som næres af Repræsentanterne for Orientens Folkeslag.

„Ifølge Deres Skrivelse af 14de September var det endelig blevet besluttet, at der skulde gives mig Lejlighed til at opnå min Afskrift; men De kunde ikke da bestemme Dagen. Jeg ventede Dag efter Dag, og til sidst modtog jeg Deres Skrivelse, dateret den 20de September, der indeholdt netop Følgende:

„Vil De læse Deres Afskrift i Hal Nr. 4 næste Mandag Morgen den 25de September?“

„Herpaa svarede jeg: „Det vil være mig særdeles kjært at gjøre saa, forudsat at dette ikke skal hindre mig i ogsaa at opnå min Afskrift for Religions-Parlamentet i Columbus-Hallen.“ Jeg meddelte endvidere, at jeg vilde foretrække at affatte et andet Udkast til Oplæsning i Hal Nr. 3, hvilket skulle være mere i Overensstemmelse med Karakteren af den Slags Møder, som i Reglen afholdtes der. Da jeg overleverede dette Forslag til Dem i Columbus-Hallen, lod De mig med tydelige Ord forstaa, at det Eneste, man vilde indromme den Kirke, jeg repræsenterede, var Oplæsningen af min Afskrift i Hal Nr. 3, hvortil jeg svarede, at jeg paa ingen Maade kunne gaa ind paa et saadant Arrangement. Samme Dag strev jeg Dem et Brev, som jeg leverede til Deres Sekretær

Torsdag Aften. Af Brevet gjengiver jeg Følgende:

„De spørger mig, om jeg vil opnå min Afskrift i Hal Nr. 3 (betegnet som Parlamentets videnskabelige Afskrift). Jeg det, jeg har at fremlægge, ønsker jeg ikke at kaste nogen Styrke paa Vigtigheden og Karakteren af de Møder, som afholdes i nævnte Hal; thi de ere i deres Retning baade interessante og nødvendige, og den præsiderende Embedsmænd der er baade fri, sindet og velvillig. Men nu henstiller jeg for den Retsindiges Betragtning, at det grundet paa de kendsgjerninger, der her foreligge — al den Betenkning med Hensyn til at tilstede „Mormonerne“ Adgang til Deltagelse i Parlamentet o. s. v. —, maa være mig tilladt at sige, at Eders Tilbud om, at jeg maatte læse min Afskrift der, og Eders Meddelelse om, at det vilde blive den eneste Lejlighed, Mormonkirken kunde saa til Repræsentation, har meget Udseendet af et Forsøg paa, billedligt talt, at skyde den Kirke, jeg repræsenterer, ind paa et Sidespor; dog ønsker Parlamentet alligevel at have Ord for at være saa frisindet og tolerant, at det ikke en Gang har funnet næppe at holde en „Mormon“ udelukket fra hans Ret til at høres i Parlamentet, medens det i Virkeligheden enten aldeles ikke hører ham eller ogsaa kun fra en afsides Krog. De ville derfor, mine Herre, indse, hvor umuligt det er for mig at efterkomme Deres Forlangende. Hvad der end kan siges om Møderne som afholdes i Hal Nr. 3, saa er det dog ikke Stedet for Parlamentets Forhandlinger, ejheller den Tribune, hvorfra Repræsentanterne fra de forskellige Sekter og Partier have talst. (Sluttes Side 169.)

Den 1ste Januar 1894.

1893—1894.

1893 — eet af de mest betydningsfulde Aar „i det mest betydningsfulde Setel siden det, i hvilket Messias blev født“ — er nu til Ende.

Vi tro, at den anførte Betegnelse fuldtud kan passe paa det, thi det har i Sandhed været rigt paa Begivenheder, og ved at betragte de store Ømvekslinger og Ømvæltninger, som have fundet Sted, ledes man til fra et menneskeligt Synspunkt at spørge: Hvad vil Enden blive?

Guds Proseter og inspirerede Mænd have spaet om de sidste Dage og om hvad Menneskenes Born kunde berede sig paa at saa at se, hvis de levede paa den Tid. Man kan, blot ved overfladisk at følge Begivenhedernes Gang, straks blive overbevist om, at det, som er bleven utalt formodelst den Helligaands Indgivelse, sikkert vil ske; med andre Ord, som Frelseren selv sagde: „Himmelten og Jorden skulle forgaa, men mine Ord skulle ingenlunde forgaa.“

Klager har man i Arets Løb hørt fra næsten alle Kanter. Aarsagen hertil maa naturligvis suges i de Ulykker, som paa forskellige Maader have ramt Jordens Indbyggere. Bladsen tillader os ikke at gaa nærmere ind paa Enkeltheder, at skildre de mange mærkværdige Begivenheder, som have fundet Sted; men de tyde alle paa, at de vanskelige Tider, som Apostelen Paulus sagde skalde forventes i de sidste Dage, ere komne.

Krig, Oprør, Jordskælv, Jordskred, Oversvømmelser, Ildlos, Hungersnød, Pestilense, Cykloner, Orkaner, Soulykker, Pengekriser, Ministerkriser, Skandaler, Mord, Selvmord, Strejker, Attentater, Anarki, Overfald, Undertrykkelse, Fernbaneulykker, Sammenstød, Eksplosioner, Spioneri, Bedrageri, Død og Ødelæggelse, hemmelige Foreninger og derfra stammende Uroligheder have næsten hørt til Dagens Orden.

Men paa den anden Side har 1893 ogsaa i sit Skjød baaret mange Begivenheder af en anden Natur, hvilke bidrage til at udmarkere det fremfor noget andet: Flere have saaledes begivet sig paa Nordpolsekspeditioner; Verdensudstillingen i Chicago vil mindes som i mange Henseender enestaaende i sin Art i Verdens Historie; Alt, hvad der kunde opdrives paa Videnskabens, Kunstsens, Opfindelsens og Oplysningens Omraader, var repræsenteret der. I Folge Efterretninger fra San Francisco ere ved en kejserlig Utas eller Forordning 22,000 Jøder blevne landsforviste fra Siberien; mærkeligt nok ser det ud, som om dette Angreb mod disse forsvarsløse Mennesker denne Gang er rettet mod de Rige blandt dem. At Jøderne, som neddrog en retsædlig Guds Mishag over sig, fordi de forlastede hans Son, Messias, i Aarhundreder have maattet lide Haan og Foragt og været som Fredløse og Udlændinge, er vel bekjendt, og at Forfolgelsen mod dem endnu ikke er til Ende, kan ses fra den helt nye kejserlige Forordning om Jødernes Ophold i Rusland, der i de første Dage i December (1893) blev offentliggjort. I sin Tid fil som bekjendt alle Jøder i Rusland, som ikke vare Kjøbmænd af første Rang, Ordre til at flytte til visse Egne af Landet, og en almindelig

Udvisning og Flytning var følgen deraf; Autoriteterne havde ikke bestemte Regler at rette sig efter; de optraadte deraf ofte med stor Strenghed og jøge Tusinder af fattige Føder, Oldinge og Børn, bort fra deres Hjem. I denne nye Forordning har nu Kejseren meddelt Guvernørerne visse Regler, som de skulle følge med Hensyn til Fodernes Udvisning.

Men til Trods for Alt, hvad det forstudte og forhadte Israel har maattet døje i det Forbigangne, er det dog øjensynligt, at Herren ogsaa overfor dem er sine Forjættelser tro. Han har lovet dem, at naar de vare blevne revisede tilstrækkeligt, vilde han komme dem ihu, og de skulle da blive indsamlede til deres Fædrenehjem. Verden i Almindelighed kan ikke tænke sig, at en saadan Indsamling kan finde Sted uden ved overnaturlige Midler; men de Sidste-Dages Hellige, som tro paa Abenbaring og have Tillid til Herrens Forjættelser, se hen til Fodernes Indsamling med Bished, og de tro, at det vil gaa for sig paa ganske naturlig Maade. Herrens Aand virker paa godhjertede Mennesker, af hvilke mange nu opofre deres Talenter og Midler for at lette Fodernes Haar, og Tusinder af disse ere allerede indsamlede til Palæstina.

For de Sidste-Dages Helliges Vedkommende har det svundne År ogsaa været rigt paa Begivenheder, som have varslet dem Held. Af disse ville vi nævne Fuldførelsen og Indvielsen af det prægtige Tempel i Salt Lake City, ved hvis Indvielse Herren tilskjendegav sit Velbehag med de Helliges Opferser og deres Hengivelse til ham.

Vi kunne heller ikke undlade at nævne det heldige Udsald, som Kirkens Procescer med den amerikanske Regierung indtil nu have faaet, idet mange af Kirkens Ejendele, som Regeringen havde beslaglagt, ere lovmæssig givne tilbage til Kirken.

I det Hele taget have de Hellige i Sandhed Grund til at prise Herren for hans Sthrelse med dem og med alle hans Born. Herrrens Ejenere forlynde Evangeliet for deres Medmennesker og raabe Omvendelse til dem, og at de skulle berede sig for „Herrens Høvns Dag, Gjengældelsens År for Zions Retsdag,” saa at de kunne staa, naar „Dagen kommer, der brænder som Øvnen,” den Dag, da „alle Hovmodige og hver, som over Ugudelighed, skulle vorde Halm.“

De Hellige betragte med Ro de store og mærkværdige Hændelser, som finde Sted fra Tid til anden; de anse disse som Opfyldelse af de Profetier, inspirerede Guds Mænd have utalt; og de Hellige kunne ikke Andet end anerkjende den Almægtiges Haand i Alt.

Maa Glæde, Fred, Tilsredshed og Herrrens Bessignelser være de Sidste-Dages Hellige, ja, alle oprigtige Mennesker til Del i det nye År — 1894!

Ankomst af Missionærer.

Følgende Missionærer fra Zion ankom via Rotterdam til København den 27de December 1893: John A. Olsen fra Salem, Utah; Hans Andersen fra Levan, Utah; Ole Swensen og Charles H. Hogenjen fra Montpelier, Idaho. Ligeledes ankom C. F. B. Lybbert, som har virket i den nederlandiske Mission de sidste nitten Maaneder.

Vi byde disse vore Brødre velkommen, og maa Herrens Bessignelse være dem til Del, i hvad de udføre for at fremme Herrens Sag.

Beskikkelse.

Ældste Hans Andersen beskikkes til at arbejde i Aarhus Konference;
Ældsterne Ole Swensen og Charles H. Hogenzen beskikkes til at arbejde i Christiania Konference.

Alle under de respektive Konferencepræsidenters Bestyrelse.

C. A. Carlquist,

Præsident over den Skandinaviske Mission.

Misionærerens Tanker.

„Gaar ud i al Verden, og hvor J funne komme, skulle J sende, saa at Bidnesbyrdet kan komme fra Eder ud i al Verden til hver Skabning . . . Se, jeg sender Eder for at prøve Verden, og en Arbejder er sin Bon værd; og hvilken Mand, der gaar ud og prædiger dette Riges Evangelium, og ikke undlader at forblive tro i alle Ting, skal ikke blive formørket eller træt i sit Sind, ejheller paa Legeme, Lem eller Led; og ikke et Haar skal ubemærket falde af hans Hoved paa Jordens; og de skulle ikke hungre eller tørste . . . Thi jeg vil gaa foran Eder; jeg vil være paa Eders højre og venstre Side; min Mand skal være i Eders Hjerter, og mine Engle rundt omkring Eder for at op holde Eder.“

Disse ere Herrens Bud og Befalinger samt hans Forjættelser til sine Tjenere gjennem den Sidste-Dages Profet, Joseph. Ved nøje at overveje de anførte Citater kommer man til at tænke paa en kjærlig og om Haders Omhu for sine Børn, som angstfulde vandre ad Livets slibrege Sti; og de herlige Løstere, som indeholdes deri, tjene til at trøste, opmunstre og indgive nyt Mod i den allerede tilbels prøvede Sjæl. Ja, disse Herrens Ord komme til Misionären som en mild og behagelig Lustning fra Herlighedens Egne, en Lustning, som forårsager, at de tætte og

undertiden mørke Skyer, der fremkomme paa hans Himmel, spredes, saa at han tydelig kan se det skønne og klare Lys glint, som om det var et Smil fra Himmelen selv. Da føler han Trang til fra Hjertets Dyb at udbryde: Gud er god!

I sine stille Betragtninger tænker Missionären ofte — måske undertiden helt uvilkårligt — paa sit elskede Hjem, hvor hans altofoprende Hustru i sin lille Verden, omringet af de kjære Børn, taalmodig bærer sin tunge Byrde og varetager sin Dont; måske ubemærket af Andre stræber hun i sin Ensomhed trosfast og med rosærdig Udholdenhed at forstaffe det Nodvendige til dem, som staa hende saa nær, Børnene, samt til sin elskede Mand, som for at vise Lydighed mod Guds Bud og Herrens Tjeneres Opfordring har forladt Alt, hvad der er ham kjært — Hustru, Børn, Hjem, Forældre, Venner, Alt — for at gaa ud i Verden og forkynde Evangeliet for sine Medmennesker.

Mennesket er af Naturen et selflæb ligt Væsen. Den algode Skaber sagde selv: „Det er ikke godt, at Mennesket er ene.“ Ingen føler mere Savnet af en god og trosfast Hjælper end den, som i Erfaringens Skole har lært, hvad det vil sige at være alene. Det er derfor ganzt naturligt, at det undertiden kan hænde, at Hustruen efter endt Dag-

vært, og efterat have lagt Børnene i Seng sidder og overvejer i sit stille Sind, hvilke Prøver hun maa gjennemgaa, hvilken Møje hun maa lide, og hvilke Savn hun maa døje — for sin Religions Skyld; selvfølgelig set fra et menneskeligt Synspunkt. Tanker som disse kunne maaesse ogsaa snige sig ind hos hende: Ingen tænker paa mig; mit Arbejde bliver regnet for Intet; min Byrde er ikke kjendt af Nogen — jeg gjør jo næsten Intet, som er værd at nævne. Mon min himmelske Fader, som jo dog kjender Alt, mon han an-tager min ringe Stræben, mine Op-
ofrelser og mine mange Savn?

Ogsaa til disse ædle Kvinder hvilker en trøstende Stemme: Mit Barn, jeg ser Dig; jeg kjender Dig; Du er mere for mig end Skovens Dyr eller Himmel-lens fugle; mere end Græsset i Engen og Viljen paa Marken. Som Øn for Din Stræben efter at tjene Herren og gjøre hans Vilje skal Du en Gang, iført Din hellige Dragt, staa som en Dronning ved Siden af ham, som Du elsker saa højt, men som for en Tid har forladt Dig og sine kjære Børn for at kjæmpe for Sandhed, Dyd og Ret. Derfor, mit kjære Barn, vær ikke forsagt, men vedbliv i det Gode, og Din Øn er sikker.

Det er denne sagte Hvisken og denne Trost, som giver hende Kraft til at bære den Byrde, der er paalagt hende, naar hendes Mand er fraværende paa Mission. Det er ved Guds Bistand og det Haab, som Evangeliet indgyder i Mennesket, at hun er i Stand til at troste og opmunstre sine smaa Børn, som klynde sig til hende og idelig spørge: Moder, naar kommer Fader hjem?

Naar vi overveje de trøstende Ord som Frelseren ved mange Lejligheder talede til sine Disciple, og som i Prævens og Fristelsens Time gav Mod og

Kraft til at ofre Alt — ja, selv Livet for ham og hans Sag, kunne vi tydeligt se, at han til Fulde forstod de Følelser, som besjæle Menneskene, og som ere Grunden til, at de gjøre dette eller hint?

Vi kunne maaesse anse os selv for at være meget ringe og uduelige Redskaber; men dersom vi betragte Frelserens Ord og de mange Eksempler, han benyttede for at tydeliggjøre sin Lære, ville vi ogsaa finde, at han lagde Mærke til det, som kunde anses for at være ringe og nanseligt — der var tilsyneladende Intet, som undgik hans Op-mærksomhed.

Hvor ihærdigt virkede han ikke for at faa Menneskene til at føste ubegrænset Tillid til den Almægtige! Ved een Lejlighed sagde han: „Giver Agt paa Navnene, de saae ikke, høste ikke, de have ingen Kjælder og ej Vade, og Gud føder dem alligevel; hvor meget ere Æ bedre end Fuglene? . . . Giver Agt paa Viljerne, hvorledes de vokse; de arbejde ikke, spinde ej heller; men jeg figer Eder: End ikke Salomo i al sin Herlighed var klædt som een af dem. Klæder da Gud Græsset saa, som i Dag staar paa Marken og i Morgen lastes i Øvnen, hvor meget mere Eder, Æ lidet Troende!“

Sa, Alle, men især de Hellige, have i Sandhed Grund til at glæde sig over den store Omsorg, Gud viser Menneskene. Selv de, som i dette Liv ere stillede i ydmhgende Forhold, de, som maaesse med et svagt Legeme ere nedbøjede under Fattigdommers tunge Lag, de, som ere underkastede Sorg og mange Trængsler, kunne finde Trost og Hinsvalse i den Almægtiges Forjættelser; de, som maaesse ere gamle og, billedlig talt, udsidte, som maaesse tilbringe de sidste Timer af deres Livs Aften i Ensomhed, og som tilsyneladende ere

forglemte og forladte af dem, som med Naturens Baand ere bundne saa fast til deres Hjerter — over hvem de med faderlig og moderlig Omhed have vaaget maaesse Dag og Nat, og for hvis Skyld de i deres Ansigts Sved have nedlagt deres sidste Kærster — ogsaa de blive mindede om den store og alvise Skabers Omhu og kunne stole paa,

at Gud vil aldrig forlade dem, som sætte deres Tillid til ham.

Maa vi Alle leve saaledes, at den Helligaand kan være vor stadige Bejleder, og maa vi „forblive tro i alle Ting,” saa at vi kunne være værdige til at gjøre Krav paa Herrens Forjetelser og neddrage over os hans Besignelser.

En Opfordring fra Eldste B. H. Roberts.

(Sluttet fra Side 103.)

„En Repræsentation som den, der kan opnaas ved et Mode i Hal Nr. 3, er ikke den Slags Repræsentation, som „Mormonkirken“ ønsker eller som den kan modtage; den forlanger, at dens Repræsentant paa Kirkens Begne skal kunne tale til hele Parliamentet og for Repræsentanterne af alle Religionspartier i den ganske Verden, samt at den fulde Tid, som tilkommer den (en halv Time), bliver skænket ham saa at han kan have Lejlighed til at forhylde, hvad denne Kirke anser for at være Religions store Sandheder.

„Kan dette ikke tilstedes vor Kirke, da vil den være tilfreds med den Udmærkelse, at den er den eneste Kirke i hele Verden, hvis Stemme ikke maatte høres i en saadan Førsamling.“

„Det Brev, af hvilket Øvenstaende er et Uddrag, blev af mig selv personlig overleveret Deres Sekretær sidste Torsdag Aften (den 21de September); dog indtil nu, ørværdige Herrre, har jeg intet Svar modtaget paa den, til Trods for, at jeg indstændig udbad mig Deres Besvarelse snarest mulig — efter som mit næste Skridt meget beroede derpaa —, thi denne Sag var for mig af ikke saa lidt Vigtighed. Kalder De denne Deres Fremgangsmaade kristelig Artighed? Det kan være, at det er

„kristelig“ Skit og Brug; De er jo en „kristelig“ Gejstlig af høj Rang, og jeg vil derfor ikke paataage mig at bedømme Deres Opsørelse.

„Nu, mine Herrer, har jeg skrevet min Side i Historien om Eders Parlament, og Verden vil i det Mindste faa Vidt at vide om, hvorledes J have behandlet Mormonkirken. Hvad have J at sige til Forsvar for denne Eders Opsørelse? Bille J svare, at Mormonismen er en saa ny Religion og et saa lille Samfund, at J derfor ikke kunde tilstede den Adgang? J saa Tald vil jeg svare, for det Første, at J een Gang kom overens om, at vor Religion skulle være repræsenteret i Eders Parlament; og dernæst vil jeg bede Dem erindre, at fem eller seks forskellige Lejligheder blevne givne til Repræsentanterne for Brahmo-Somaj, en Sekt, der fremkom i Indien omtrent paa samme Tid, som Mormonkirken blev organiseret, og at denne indiske Sekt i de 63 Aar af dens Tilværelse har opnaaet et Medlemsantal af 6—7,000, medens den Kirke, jeg repræsenterer for Øjeblikket tæller over 300,000 Medlemmer. Meddens man ikke kan Andet end beundre den Øygtighed, hvormed Sekten Brahmo-Somajs lærde og veltalende Repræsentanter have frem-

stillet dens Lære, maa man dog indvælme, at denne Sekt ikke indtager en saa vigtig Stilling med Hensyn til Religionen i Indien som den Stilling, „Mormonismen“ indtager med Hensyn til Kristendommen.

„For J paastaa, at J holdt Eders Øfste om at lade mig blive hørt, da J tilbød mig, at jeg kunde opnæse min Afhandling i en lille Sidejal, hvor jeg maaßte vilde have haft fra en Snes til 100 Tilhørere? J indlode Eder paa at fornærme mig og mit Folk med et saadant Tilbud. Drister Eder nu ikke til at kaste en Skygge paa Folket, Intelligenſs eller at fornærme dem med en saadan Undskyldning i den Tro, at de vilde antage den.

„Ville J sige, at jeg repræsenterer et Folk, der udover Polygamiet? Da vil jeg svare, om saa er Tilfældet, hvad da? Repræsenterer ikke de Mænd, der saa dygtigt have forsvaret Orientens Religioner, et polygamist Folk? Men jeg forklarede Eder, at efter som Mormonkirken officielt havde afskaffet Polygami, var det — med Undtagelse af en Hentydning til dette Faktum — ikke nødvendigt, at dette Emne skulle udgiore nogen Del af hvad vi ønskede at fremstætte for Parlamentet. Gjennemser de Dokumenter, som jeg affattede til Oplæsning i Parlamentet, og af hvilke De selv har en Afskrift; der findes ikke et Ord angaaende Polygami. Bare J virkelig bange for, at jeg vilde omtale denne Sag?

„Mine Herrer! J burde have sendt Mormonkirken en hjertelig Ændbydelse til at deltage i Eders Parlament og givet dens Repræsentant uhindret og fri Adgang til at blive hørt, ikke i en eller anden Aukrog, men i det almindelige Parlament. Dette burde J have gjort, om ikke for Undet, saa for at faa de glædelige Nyheder proklamerede, at

Polygamiet var afskaffet blandt Mormonerne. Dersom J som „kristelige“ Præster troede, at vi var vildfarende burde J have været meget ivrige for at vise Verden, hvori vor Bildsfarelse bestaar, saa at J som Elskere af Menneskejøle kunde sige, hvori vi var afvegne, og derefter i al Venlighed og for vor egen Skyld vise os vores Fejltagelser; — og kunde J „kristne“ ønske en bedre Lejlighed til at afsløre vores Bildsfarelser end at modbevise os fra vores egne Udsagn om vor Tro og deretter bringe os tilbage fra vores Udskjelser?

„Men J have ladet denne Lejlighed fare. Jeg holder i min Haand Tolerancens og Modets Mæſte, bag hvilken Parlamentet har sjult sig; og det sekteriske Bigotteri — den gamle, udærede Skjøge — staar blottet, hendes modbydelige Ansigt, forvrænget ved sneverhjertelhedens, Intolerancens og Fejghedens Rhynker, stilles endnu en Gang til Skue for hele Verden.

„Mine Herrer, hvor J skulle have været Løver, have J været Hærer; hvor J burde have været Røvere, der have J været Gjæs; vend Eder til hvilken Side J ville, og alle. Begne ville J mødes af de Fakta, der højt og tydeligt proklamere, at J have ladet Eder stræmme af den offentlige Mening inden forskellige Kirkesamfund, og at J aldeles have forglemt den offentlige Mening, som er af mere Vægt og som findes udenfor Eders Kirker, men som forlanger aaben, ædelmodig og ærlig Behandling, endog af „Mormonerne“ ved en saadan Sammenkomst som Religionsparlamentet.

„De politiske Partier i Landet have visjelig overgaet Eder, Kirkemænd, i Belvilje. Da Flerkoneriet blev ophevet ved officiel Proklamation af Kirken, antog Ikke-Mormonerne i Utah denne Be-

slutning som en tilfredsstillende Løsning paa dette Spørksmaa. Mormoner og Ikke-Mormoner endte deres Strid, der havde varet i aarevis i Utah. Som Individer ophørte de at strides om lokale Anliggender og traadte ind som Medlemmer enten i det republikanske eller det demokratiske Parti, hvilke udsendte deres Delegerede; baade Mormoner og Ikke-Mormoner blandede sammen, til at deltage i deres Nationalkonventer, hvor de blev modtagne, anviste deres Sæde i samme og vare ligestillede og ligeberettigede i al Afstemning. Men J, mine Herrer, der

burde have været de Første til at byde selv den ringeste Venlighed Velkommen, naar der ved denne efter Eders Mening kunde udrettes Noget til det Bedre i Mormonernes Affærer, J have staat ssjælvende af Frygt for det Offenliges Dindomme.

„Mine Herrer! Jeg har appelleret vor Sag fra Eders Parlament til et højere — den oplyste offentlige Menings, og jeg udfordrer Eder til at møde frem for dette Parlament og forklare Eders Opførelse.

Deres med Agtelse,
Eldste B. H. Roberts.

Jøderne i Østeuropa.

(Fortsat fra Side 94.)

Næst efter Udsugelsen komme Indskrænkningerne i Jøernes frie Ophold. De maa kun bo i det tidligere Kongerige Polen (de ti saakaldte „Weichsel-Gouvernementer“) og i 15 russiske Gouvernementer, nemlig det tilgrænsende Litauen (imod Nordost) og det tilgrænsende Polynien (imod Sydost), samt Ville- og Sydrusland indtil det sorte Hav; Floderne Dyna og Dnjepr ere omrent Grænserne imod Øst, og hele „Territoriet“ — saaledes kaldes officielt det Omraade, der er indrommet Jøderne — udgør (Polen fraregnet) omrent 15,000 Glademile, d. v. s. saa meget Land som Frankrig og Italien tilsammen, men kun med en Tredjedel saa stor Befolknings, hvoraf en Ottendedel er Jøder. Udenfor disse Landstrækninger kunne Jøder kun undtagelsesvis faa Ophold, nemlig Kjøbmænd af første Gilde (d. v. s. Grosserer), Mænd med akademiske Grader og „dygtige“ Haandværkere — saamt jødiske Skjøger*). Tid-

ligere have Jøderne haft Adgang til Ophold i andre Egne, men de ere efterhaanden blevne fjerne, saaledes i Sibirien (1837), hvor nu kun udtsente Straffanger af jødisk Tro maa bo. Ogaa i dette Forhold viser den russiske Vilkaarlighed sig; 1819 tilstodtes der Jøderne Adgang til det indre Rusland som Brændevinshåndtere, men 7 Aar efter, da man troede, at Russerne havde lært dem Kunsten af, blev Retten igjen fratagen dem. Vigeledes fil de en Tidlang Ret til at bosætte sig i Sebastopol og den anden Krigshavn, Nikolajef, hvorfra de tidligere vare fordrevne, fordi de Kristne ikke kunde bære alle Skatterne; men senere fandt man igjen for godt at drive dem bort.

Men selv i de Egne, hvor Jøderne have Ret til at bo, ere de underkastede Indskrænkninger, tidt af den smaaligste Art. De maa saaledes ikke kjøbe eller forpagte fast Ejendom paa Landet, hvilket altsaa simpelt hen udelukker dem fra at drive Landbrug uddover de særlige jødiske Nybygder. Denne Regel gjælder dog ikke i Polen, hvor der 1862 tilstodtes dem fuld Frihed til at vinde

* Det fortælles, at en ung Jødinne for at kunne lære Stenografi lod sig indstrie blandt Skjøgerne i Moitsv; derfor var der Intet i Vejen, men saa hurtigt man opdagede, at hun ikke drev denne usle Næringsvej, blev hun straks igjen udjagen.

Gjendom. De ere helt udelukkede fra visse Næringsveje, saasom Bergværksdrift og Sulfertilvirkning, og hæmmes desuden i deres Erhverv ved mangehaande Baabud. De skulle overholde den kristne Søndag og maa hverken drive Handel eller Haandværk paa denne Dag, medens dette ikke er forbudt Muhammedanerne i det østlige Rusland. De maa ikke have kristne Tjenestefolk, hvorför velsavende Jøder udenfor Territoriet jævnlig tage deres Forældre i Huset under Navn af Thyende. Omvendt vanskeliggjores Forretningen for de store jødiske Handelsmænd derved, at de kun maa have enkelte Kontorbetjente af deres egen Tro. De maa ikke foretage Rejsser, altsaa heller ikke Forretningsrejser, uden særligt Pas, og dette er endda blevet brugt til at forbyde dem Ophold ved Badestede eller forhindre syge Jøder i at have Slægtninge med til at pleje dem. De ere udelukkede fra de fleste Statsembeder, og under den nu raaende sjældelige Stemning selvfolgelig fra alle. De kunne ikke vælges til Provins- og Kredsraadene og kunne kun udgjøre en Trediedel af Viraadet eller af en Nævningeret, selv om de i Virkeligheden ere en langt større Brokdel af Byens Indbyggere. De kunne ikke blive Underofficerer i Hæren, sjældt bl. a. General Skobelev 1877 udtalte stor Ros over sine jødiske Soldater; det til-lades ikke en Jøde at stille sig frivillig i Stedet for en Broder eller Slægtning, hvad andre Troesbekjendere maa, og der udskrives oven i Kjøbet en større Mængde Jøder, end der burde i Forhold til Folketallet. Som man ser, tilfidesættes og forurettes de paa allehåndse Maader.

Dog værre end selve Indskræknin-gerne ere de vrangvillige og affhæligt forvrængede Fortolkninger, som Em-bedsmændene tillade sig af de gjældende

Lovbestemmelser, snart af egenligt Jøde-had, snart for at kunne fremtvinge nye Bestikkelsler. Regjeringen har nemlig for Stik ikke at opnæve de gamle Love, selv naar den giver nye af helt modsat Retning, og som Følge deraf er der en Mængde indbyrdes modsigende Be-stemmelser. Og medens det ellers er en gjældende Netsregel i Rusland som andet Steds, at hvad der ikke er for-budt, er tilladt, fastholdes det overfor Jøderne, at hvad der ikke udtryk-elig er tilladt, er forbudt. Saaledes fandt Myndighederne paa, at Jøder varer helt udelukkede fra Jernbanetje-nesten; thi disje Stillinger varer ikke opregnede i Forordningen af 1826 om de Embeder, hvortil Jøder havde Ad-gang, af den ret naturlige Grund, at der paa den Tid ikke fandtes en eneste Jernbane i Verden, end sige i Rusland, hvor den første blev bygget 1851. An-dre Embedsmænd kom til den Slut-ning, at jødiske Farmaceuter vel maatte bo udenfor „Territoriet,” men de maatte ikke drive noget Apothek, og at lige-ledes jødiske Jordemødre maatte bo-sætte sig i Rusland, men de maatte ikke have deres Familie ned sig uden-for det afstukne Omraade; paa samme Maade formentes det en Sagfører at tage sin Hustru med sig, d. v. s. man gjorde ham det umuligt at bruge den ham lovlig tilkommende Opholdsret.

Bestemmelsen, at „dygtige Haand-værkere, som stadig drive deres Haand-værk,” maa bosætte sig i det indre Rusland, giver ligeledes ved sin Aftat-telse Fortolkningskunsten et stort Spille-rum; thi hvad er „dygtig,” og kan ikke en rent tilfældig Standsning i Forret-ningen tjene til Paaskud for en Udvis-ning? Det fastholdes ogsaa strengt, at naar en saadan Haandværker dør, og hans Arvinger ikke kunne overtage Værkstedet, sendes de uden videre til-

bage til hans oprindelige Hjemsted, hvad der utvivlsomt ikke fra første Færd har været Meningen; man vilde tvertimod fremkalde en Overslytnug fra det vestlige til det østlige Rusland af visse Klasser Jøder, hvis Nytte for Samfundet ikke ret vel kunde omtvistes. Andre snilde Paafund have gaaet ud paa, at Bagere, Slagtere og Garvere ikke ere Haandværkere, og fra Moskov udvistes en Gang nogle Bogtrykkere, fordi det var „en teknisk Kunst.“ Endvidere udregnedes det, at Bestemmelsen af 1867, der gav udhjelte Soldater — altsaa ogsaa jødiske — Ret til at bo sætte sig i hele Riget, var bortfalden, naturligvis kun for Jøderne, fordi den ikke udtrykkelig var optagen i den nye Hærordning. Det skal dog siges til Ros for Senatet, Ruslands Højesteret, at det flere Gange har omstødt slige vilde Fortolkninger, men desværre først, efter at de havde medført store Tab og Ulemper for de forfulgte Jøder.

Ikke sjældent har det hændet, at Embedsmændene i længere Tid have

ladel Loven sove — rimeligtvis mod en passende Erkjendelighed til Bogterne; men pludselig væftes deres Ejendomme over, enten af Bindeslyge eller under et Tryk ovenfra, og da ere Jøderne i Huj og Hast, uden Varsel, igjen blevne jagne bort fra Steder, hvor de i mange Aar havde haft Ophold, naar man har udfundet, at deres Ret hertil ikke har været fuldt grundet. Hvor megen Sorg og hvor stort Pengetab en slig hovedkulds Flytning forvolder, ofrer man ikke Tanke. Betegnende er det, at man flere Gange har valgt Natten til Tidspunkt for saadan Eftersøgning og Udvisning, fordi man da var vis paa at finde hele Familjen samlet. Vigesaa lidt bryder man sig om, hvilke Skuf-felser det forvolder, og hvilke Øfre der gaa til Spilde, naar Jøderne i Tilled til en gjældende Lov have gjort visse Forberedelser, og Regierungen saa pludselig faar i Sinde at ændre Loven og tilbagekalde den deri nedlagte Ret-tighed.

(Forthættes.)

Notits.

Paa Geo. Q. Cannon & Sons Co.s Forlag, Salt Lake City, er udkommen Edw. H. Andersens nye Bog: »A Brief History of the Church.« Denne Bog indeholder i korte Træk Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Helliges Historie fra Profeten Joseph Smiths Fødsel indtil den nærværende Tid.

Innehold.

Tale af Præsident Joseph F. Smith	97	Unkomst af Missionærer	105
En Opsordring fra Eldste B. H. Roberts	101, 108	Befæstelse	106
Red. Anm.		Missionærrens Tanker	106
1893—1894	104	Jøderne i Østeuropa	110
		Notits	112

Kjøbenhavn.

Udgivet og forlagt af C. A. Carlquist, Sankt Pauls Gade 14, 1ste Sal.
Trykt hos F. E. Bording (B. Petersen).